

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

WK-01.152.313.2019

Kraków, 06 GRU. 2019

Dotyczy: PETYCJI Z DNIA 29 KWIETNIA 2019 R.

W odpowiedzi na petycję z dnia 29 kwietnia 2019 r., złożoną w Urzędzie Miasta Krakowa przez _____ jako osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję – w dniu 13 listopada 2019 r., w której wniesiono sprzeciw wobec planów powstania Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow na terenie byłego obozu pracy i koncentracyjnego oraz zwrócono się z postulatem podjęcia przez władze Miasta dialogu z mieszkańcami na rzecz zbilansowanego rozwoju terenu Krzemionek, uprzejmie informuję.

Dostrzegając rangę miejsca jakim jest teren byłego KL Plaszow, Gmina Miejska Kraków podjęła się opracowania projektu mającego na celu upamiętnienie miejsca obozu w sposób łączący szacunek dla przeszłości oraz ludzi, którzy w tym miejscu cierpieli i ginęli, z poszanowaniem dla toczącego się obecnie na tym obszarze życia, zarówno ludzi, jak również zwierząt i roślin.

Ze względu na tragiczną historię Obozu Koncentracyjnego Plaszow, zagospodarowanie terenu byłego obozu zostało zaplanowane jako miejsce pamięci o charakterze historycznym i edukacyjnym, uwzględniając funkcje ekologiczne i krajobrazowe oraz użytkowo-społeczne wskazane przez społeczność lokalną.

Odnosząc się do tez zawartych w treści petycji z dnia 29 kwietnia 2019 r. informuję, że zarówno opracowane w roku 1995 „Studium historyczno-konserwatorskie terenu byłego obozu koncentracyjnego Plaszów”, będące rezultatem prowadzonych w zespole pod kierunkiem architekta Jarosława Żółciaka prac badawczych, jak i aktualizacja ww. „Studium...” z 2006 r., dotyczą tylko terenu obecnie wpisanego do Rejestru Zabytków,

nie uwzględniając działki nr 117/3 obr. 29 Podgórze (z projektowanym na tej nieruchomości budynkiem „Memoriału”, parkingiem i parkiem). Powstałe w 1995 r. „Studium...” miało za zadanie doprowadzić do wpisania terenu byłego obozu KL Plaszow do Rejestru Zabytków i ten cel został osiągnięty, co zostało podkreślone w aktualizacji z 2006 r. Na podstawie ww. opracowania, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa opracowało scenariusz upamiętnienia, który stał się podstawą do aktualizacji projektu budowlanego na obszarze byłego KL Plaszow. W zamiennym projekcie budowlanym zrezygnowano z wielu zaprojektowanych w powyższym dokumencie elementów, np.: kładki wzdłuż ul. Abrahama, pylonów, oświetlenia terenu, odtworzenia obrysów baraków. Wprowadzone zmiany mają na celu zachowanie autentyczności tego miejsca. Podkreślić należy, że obecny zamienny projekt budowlany jest co do zasady zbieżny z zaproponowaną przez Państwa ogólną wizją Parku Pamięci i zakłada minimalną ingerencję w historyczny obszar.

Ww. projekt przygotowany przez GPP Grupa Projektowa Sp. z o.o., reprezentowaną przez architekta Borysława Czarakcziewa, zakłada utworzenie Muzeum Miejsca Pamięci w dwóch etapach:

„Etap I” – Budowa budynku „Memoriału” wraz z infrastrukturą, budową parkingu, które dotyczą głównie działki nr 117/3 obr. 29 Podgórze (położonej poza obszarem terenu byłego KL Plaszow, poza terenem wpisanym do Rejestru Zabytków),

„Etap II” – zagospodarowanie terenu byłego KL Plaszow (terenu wpisanego do Rejestru Zabytków) o pow. ok. 37 ha.

Podkreślić należy, że „Etap II” zamiennego projektu budowlanego zakłada minimalną ingerencję w teren poobozowy, zachowując tym samym autentyczność miejsca KL Plaszow.

Zatwierdzony zamienny projekt budowlany zakłada lokalizację na terenie obozu elementów małej architektury (m.in. ławki, kosze na śmieci), utworzenie punktów historycznych i informacyjnych oraz oznaczenie granic. Projekt zakłada oznaczenie granic byłego obozu w formie optycznego wygrozdzenia. Forma i materiał oznaczenia terenu zostaną uzgodnione na etapie projektu wykonawczego w celu zapewnienia swobodnego dostępu do ww. terenu dla mieszkańców, turystów oraz umożliwiając swobodną migrację zwierząt w dotychczasowy sposób. Należy podkreślić, że z pominięciem prac w zakresie bieżącej pielęgnacji, na tym obszarze nie jest planowana ingerencja w zieleni.

Kwestię możliwości dokonywania nowych nasadzeń drzew i krzewów oraz rozwiązań florystycznych reguluje opinia wydana przez Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z 8 października 2019 r. (znak: KZ-03.4120.6.823.2019.NP+MS), w której zwrócono uwagę na fakt, że prace na powyższym obszarze, w tym również związane z wprowadzeniem zieleni, powinny ograniczać się wyłącznie do niezbędnych działań i zakładać minimalną ingerencję w teren, dopuszczając jednakże możliwość wprowadzenia grup zieleni izolacyjnej od strony zabudowy jednorodzinnej przy ul. Lecha. Zasadzone rośliny powinny być dostosowane do istniejącego siedliska. Nie ma możliwości stosowania gatunków obcych lub inwazyjnych.

Ww. opinia podkreśla, że planowane nasadzenia oraz ich lokalizacje powinny zostać dogłębnie przeanalizowane, ponieważ nadmierna ingerencja i projektowanie nowego układu zieleni zaburzy autentyczność miejsca, którego zachowanie jest jednym z głównych założeń uzgodnionego projektu.

„Etap I” zamiennego projektu budowlanego zakłada budowę budynku „Memoriału” i parkingu dla autokarów i samochodów osobowych. W budynku „Memoriału” ma powstać ekspozycja dotycząca historii tego miejsca. Projektowany budynek został zlokalizowany w sposób optymalny, zmniejszając uciążliwość dla mieszkańców przyległych terenów.

Z faktu planowanej budowy „Memoriału” wynika konieczność wycinki drzew rosnących na obszarze ww. inwestycji. Drzewa (w przeważającej liczbie będące egzemplarzami 20-40 letnimi) są w większości tzw. samosiejkami z częściowym posuszem. W składzie gatunkowym dominuje klon jesionolistny i drzewa owocowe, stanowiące pozostałości po ogródkach działkowych.

Podkreślić należy, że teren po dokonanej wycince zostanie powtórnie obsiany trawą (w tym m.in. dach budynku „Memoriału”), obsadzony roślinnością, a nowopowstały teren zielony zostanie udostępniony dla mieszkańców. Dodatkowo w zamian za wycinkę drzew zostały zaproponowane nowe nasadzenia w strefie buforowej, od strony budynków mieszkalnych przy ul. Lecha, na części działki nr 1/19 obr. 51 Podgórze (ok. 20 arów). Możliwe jest również zalesienie działki nr 21 obr. 51 Podgórze, przy ul. Lecha 14 (ok. 3 arów). Z uwagi na okoliczność, że budynek „Memoriału” ma się mieścić pod ziemią to planowane jest jego zazielenienie. Podjęcie ww. działań jest zgodne z powyższą opinią Miejskiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 października 2019 r. nr KZ-03.4120.6.823.2016.NP+MS, z zastrzeżeniem konieczności konsultacji projektu zieleni z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Krakowa.

Usytuowanie parkingu autokarowego w tym miejscu uzasadnione jest koniecznością zmniejszenia ruchu autokarów na ul. Kamieńskiego i wyeliminuje ruch autokarów, od strony ul. Wielickiej. Według przyjętych rozwiązań, autokary z turystami przyjeżdżać będą na wskazane miejsce, zatrzymując się na parkingu przy Muzeum, a następnie odjeżdżać będą zabierając grupy turystów w drogę powrotną. Wobec powyższego nie będzie występowała konieczność dwukrotnego przyjeżdżania autokaru po tę samą grupę. Powyższe rozwiązanie wyeliminuje zatem wskazywany przez Państwa problem parkowania pod „Szarym Domem”, jak również zmniejszy emisję spalin z autokarów.

Podkreślenia wymaga, że projekt „Muzeum Miejsca Pamięci” zakłada przeniesienie głównego wejścia z miejsca historycznego (od strony ul. Jerozolimskiej) na rzecz wejścia od strony ul. Kamieńskiego, projektowanego budynku „Memoriału” i parkingu. Projekt nie przewiduje parkingu dla autokarów i samochodów osobowych od strony ul. Jerozolimskiej. Lokalizacja parkingu przy budynku „Memoriału”, na działce nr 117/3 obr. 29 Podgórze, rozwiązuje – wskazany w treści wniesionej przez Państwa petycji - problem obecności autobusów na ulicy Jerozolimskiej. Ww. parking ma pomieścić 6 autobusów, co przy przewidywanym obciążeniu ruchem zwiedzających, jest ilością wystarczającą. W związku z powyższym, przewiduje się utrzymanie zakazu wjazdu pojazdów autokarowych w ul. Jerozolimską. Takie rozwiązanie ograniczy ruch autokarów od strony ul. Wielickiej oraz uczestnictwo grup zorganizowanych w ruchu pieszym od strony ul. Jerozolimskiej. Ww. projekt zakłada również pozostawienie ul. Abrahama jako pieszego szlaku komunikacyjnego.

Na spotkaniu konsultacyjnym, które odbyło się 16 września 2019 r. został przedstawiony ww. sposób organizacji ruchu. Podkreślić należy, że szacowana w przyszłości liczba odwiedzających obejmuje nie tylko turystów zorganizowanych, przyjeżdżających autokarami, ale również indywidualne osoby oraz grupy i osoby poruszające się komunikacją miejską.

Należy podkreślić, że dostrzegając konieczność uszanowania prywatności okolicznych mieszkańców, w zatwierdzonym projekcie budowlanym ruch turystyczny został zaprojektowany w sposób odwrotny niż obecny. Powyższe rozwiązanie ma na celu zdecydowane

ograniczenie intensywności ruchu turystycznego oraz związanych z tym uciążliwości dla okolicznych mieszkańców, zwłaszcza ul. Jerozolimskiej. Zatem w przypadku rezygnacji z budowy budynku „Memoriału” i parkingu od strony ul. Kamieńskiego (z dala od domów oraz bloków), takie rozwiązanie spowodowałoby wzmożenie pieszego ruchu turystycznego przez ul. Jerozolimską, a także zwielokrotniłoby ruch autokarów i samochodów osobowych na ul. Wielickiej i ul. Jerozolimskiej.

W odniesieniu do Państwa obaw dotyczących możliwości ogrodzenia terenu byłego obozu KL Plaszow, informuję, że podjęte zostaną działania w celu zabezpieczenia grani wapiennika miejskiego, zaś teren wpisany do Rejestru Zabytków nie zostanie ogrodzony lecz oznaczony w sposób jednoznaczny i widoczny. Forma tego oznaczenia zostanie rozstrzygnięta na etapie projektu wykonawczego. Dodatkowo informuję, że nie zakłada się ograniczenia możliwości kultuwowania nabożeństw majowych i procesji w dotychczasowy sposób.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że teren poobozowy nie jest terenem zielonym, przeznaczonym na uprawianie dowolnej formy rekreacji, jak również nie jest wybiegiem dla czworonogów.

Odnosząc się do postulatu „ogrodzenia terenu cmentarza żydowskiego i zadbania o jego wygląd”, informuję, że na terenie byłego obozu, przed II wojną światową funkcjonowały dwa cmentarze żydowskie: Stary (na terenie działki nr 119/5 obr. 29 Podgórze) oraz Nowy (na części działki nr 119/4 obr. 29 Podgórze). Projekt zakłada oznaczenie granic ww. cmentarzy, natomiast pełne ogrodzenie nie jest brane pod uwagę, gdyż zakłóciłoby to wygląd i autentyzm miejsca. Należy zaznaczyć, że zarząd nad terenem przyszłego Muzeum będzie sprawowała instytucja kultury, której utworzenie planuje się w przyszłości, w zakresie kompetencji której znajdzie się m.in. wykonanie powyższych oznaczeń terenowych.

Dodatkowo informuję, że na działce nr 117/3 obr. 29 Podgórze, od strony ul. Kamieńskiego, projektowany jest park, który powstanie głównie z myślą o okolicznych mieszkańcach.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zamienny projekt budowlany uwzględnia proporcje pomiędzy wartością historyczną a naturalną tego miejsca, zakładając minimalną ingerencję w jego tkankę i zachowując jak najbardziej autentyczny charakter z istniejącymi nawarstwieniami. Warto również zauważyć, że w budynku „Memoriału” i „Szarym Domu” zostały zaprojektowane toalety ogólnodostępne, stanowiące infrastrukturę niezbędną do obsługi ruchu turystycznego na tym terenie.

Oдноśnie poruszonej w Państwa korespondencji kwestii konsultacji projektu zagospodarowania terenu KL Plaszow, należy również zaznaczyć, że w myśl art. 5a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), konsultacjom społecznym podlegają nie tylko kwestie inwestycyjne. Konsultowany jest szereg zagadnień m.in. w sferze dozwolonych zachowań na terenie KL Plaszow, komunikacji wokół terenu czy też form upamiętnienia.

Konsultacje społeczne dotyczące przedmiotowego przedsięwzięcia, które rozpoczęły się 17 czerwca 2019 r. i potrwać do 20 grudnia 2019 r., organizowane są przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa i koncentrują się wokół zagadnień związanych z powstającym Muzeum. Za ich zakres odpowiada jednostka merytoryczna, tj. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa.

Mając na uwadze wymiar społeczny inwestycji, zdecydowano o skierowaniu do konsultacji tych elementów projektu, które mogą mieć wpływ zarówno na komfort życia okolicznych mieszkańców, jak i na obszary, których nie dotyczą ograniczenia wynikające z odrębnych przepisów np. ustawy o ochronie zabytków itp.

Konsultacje są prowadzone w sposób otwarty, z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi merytorycznych umożliwiających zbieranie uwag, wniosków i opinii mieszkańców.

Dodatkowo informuję, że wyjaśnianiu wątpliwości oraz kwestiom i problematyce, których nie udało się poruszyć na spotkaniach konsultacyjnych służą dyżury eksperckie.

Podkreślenia wymaga fakt, że konsultacjom społecznym podlegają m.in. forma i materiał oznaczenia terenu wokół byłego KL Plaszow, a także obszar tzw. parku miejskiego usytuowanego przy budynku „Memoriału” na działce nr 117/3 obr. 29 Podgórze. Mając na uwadze, że podczas spotkania w dniu 24 czerwca 2019 r. przedstawiono propozycję oznaczenia terenu, która została przyjęta negatywnie przez uczestniczących w konsultacjach mieszkańców, powyższe zagadnienie zostało poruszone także na spotkaniu w dniu 21 października 2019 r., podczas którego obecni na spotkaniu mieszkańcy przedstawili swoje propozycje rozwiązań w tym zakresie.

Zgodnie z zapewnieniami złożonymi na spotkaniu konsultacyjnym w dniu 18 listopada 2019 r., propozycje mieszkańców zostaną wzięte pod uwagę podczas opracowywania projektu wykonawczego. W przypadku tzw. parku miejskiego w dniu 21 października 2019 r., przedstawiono propozycje zagospodarowania zieleni wokół budynku „Memoriału” oraz wskazano przykłady tego typu rozwiązań funkcjonujące zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza granicami kraju.

Uczestnikom spotkania konsultacyjnego zaproponowano również udział w warsztatach dotyczących zagospodarowania tego miejsca oraz złożono obietnicę, że park miejski może pozostać w takim stanie, w jaki znajduje się obecnie.

W odniesieniu do poruszanego przez Państwa problemu związanego z „przewożeniem turystów pod „Szary Dom””, a także „zatrutowaniem okolicznych mieszkańców poprzez niegaszenie silników”, informuję, że w bieżącym roku, strażnicy miejscy ujawnili 9 wykroczeń, polegających na niezastosowaniu się do znaku drogowego B – 1 „zakaz ruchu w obu kierunkach”, popełnionych na ulicach: Jerozolimskiej, Abrahama, Swoszowickiej, Heltmana. Wobec kierujących niestosujących się do ww. oznakowania, Straż Miejska zastosowała środki przewidziane prawem.

Należy nadmienić, że Straż Miejska Miasta Krakowa w bieżącym roku nie odnotowała zgłoszeń i nie podejmowała interwencji w rejonie „Szarego Domu” (dawnego karceru obozowego KL Plaszow) przy ul. Jerozolimskiej 3 oraz przy ul. Kamieńskiego, jak również nie ujawniła wykroczeń drogowych polegających na pozostawieniu na postój autokarów w sposób powodujący uciążliwości związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem. Ponadto na wniosek Straży Miejskiej Miasta Krakowa podjęte zostały przez podmiot zarządzający ruchem na drogach działania w celu dokonania aktualizacji treści tabliczek pod oznakowaniem B - 1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” przy ul. Swoszowickiej, poprzez usunięcie nieaktualnych zapisów, a także analizowany jest postulat w zakresie zmniejszenia liczby podmiotów uprawnionych do poruszania się po ww. terenie.

Odpowiadając na poruszone w treści Państwa petycji obawy związane z „możliwością wypłoszenia zwierząt i ptactwa” z terenu byłego obozu KL Plaszow, informuję, że projekt

zagospodarowania ww. obszaru uwzględnia zagadnienia w zakresie ochrony zwierząt, a zwłaszcza problematykę związaną z ich migracjami.

Przy tym należy zwrócić uwagę na okoliczność, że możliwość ww. migracji (ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt lądowych) z obszaru rezerwatu przyrody nieożywionej „Bonarka” poprzez działkę nr 117/3 obr. 29 Podgórze na teren ogródków działkowych (obszar Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Słonecznik”), przy uwzględnieniu faktu, że wzdłuż wschodniej granicy ww. ogródków działkowych rozciągnięto ogrodzenie z siatki, należy uznać za mało prawdopodobną. Dogodniejszą drogą ewentualnych migracji wydaje się być rejon działek nr: 97/3 i 205 obr. 29 Podgórze, które są wolne od wszelkich ogrodzeń. Z tego względu należałoby przyjąć, że ww. korytarze nie przebiegają przez obszar działki nr 117/3 obr. 29 Podgórze.

W odniesieniu do ptactwa (zwłaszcza ptaków wodnych), należy podkreślić, że siedliska lęgowe znajdują się na obszarze Kamieniołomu „Liban” i nie wchodzą one w skład terenów planowanej inwestycji.

Podkreślić należy, że kwestie przyrodnicze były brane pod uwagę przy opracowywaniu modyfikacji pierwotnego projektu Grupy Projektowej Proxima sp. z o.o., wyrazem czego była rezygnacja z części elementów (np. elementów emitujących światło, stelli na placu apelowym, podświetlenia baraków, czy kładki dzielącej teren poobozowy na dwie części), które mogłyby zakłócić spokojną egzystencję i swobodę przemieszczania się zwierząt na tym terenie. Ingerencja w teren poobozowy ma charakter minimalny, polegający na uczytelnieniu istniejących ciągów komunikacyjnych z dwoma strefami wejściowymi oraz subtelnym oznaczeniem miejsc historycznych.

Dodatkowo informuję, że na spotkaniach konsultacyjnych przedstawiano propozycje rozwiązania oznaczenia terenu, którego forma będzie opracowywana na etapie projektu wykonawczego. Na spotkaniach z przedstawicielami lokalnej społeczności została również wyjaśniona kwestia różnic pomiędzy projektem budowlanym, a projektem wykonawczym. Informacje te zostały podane do wiadomości na spotkaniach konsultacyjnych w dniach: 24 czerwca i 16 września 2019 r.

Podkreślić również należy, że niezbędne prace z zakresu ekologii mogą zostać przeprowadzone dopiero wówczas, kiedy wyniki prac będą dawać pełny obraz bioróżnorodności na tym obszarze. Na dzień dzisiejszy sporządzono inwentaryzację dendrologiczną wraz z oceną stanu zadrzewienia na terenie działki nr 117/3 obr. 29 Podgórze.

W odniesieniu do zawartego w treści wniesionej petycji postulatu „rozszerzenia wystawy plenerowej o informacje np. o pobycie w obozie Powstańców Warszawskich”, informuję, że wystawa plenerowa stanowi zamkniętą całość i nie przewiduje się rozszerzenia wystawy o kolejne tablice. Dodatkowo należy wskazać, iż Muzeum Historyczne Miasta Krakowa nie posiada w swoich zbiorach informacji o pobycie jakichkolwiek Powstańców Warszawskich w KL Płaszów. W przypadku posiadania przez Państwo takich informacji, proszę o przekazanie ich do Muzeum Historycznego Miasta Krakowa na adres: plaszow@muzeumkrakowa.pl.

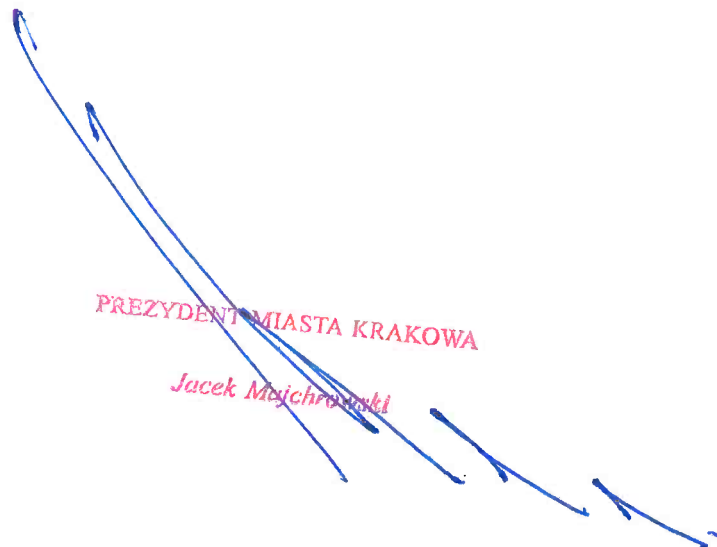
W odniesieniu do koncepcji „Parku Pamięci” zawartej w treści petycji, należy zauważyć, że jest ona częściowo zbieżna z projektem upamiętnienia realizowanym obecnie. W założeniach ww. projektu przyjęto, że ingerencja w obszar poobozowy powinna być jak najmniejsza.

Szanując Państwa prawo do formułowania własnych opinii, informuję, że zamienny projekt budowlany uwzględnia najbardziej optymalny sposób zagospodarowania przyszłego

„Muzeum-Miejsca Pamięci KL Plaszow”, z poszanowaniem przyrody na terenie poobozowym i odpowiada na potrzeby mieszkańców, w zakresie dostępności do terenu, a także ma na celu uporządkowanie ruchu turystycznego, w tym ruchu autokarów i samochodów osobowych na tym obszarze.

Należy również podkreślić, że postulaty i propozycje zgłoszone przez mieszkańców w ramach konsultacji społecznych, będą rozpatrywane na etapie wykonywania tego projektu, w zakresie podlegającym uzgodnieniom.

W świetle powyższych okoliczności wyrażam głębokie przekonanie, że przeznaczony do realizacji projekt upamiętnienia byłego obozu KL Plaszow pogodzi zarówno przedstawione przez Państwa oczekiwania, jak również funkcje o charakterze historycznym i edukacyjnym.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrzak

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Aa.

Do wiadomości:

1. Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie,
2. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,
3. Zarząd Dróg Miasta Krakowa,
4. Straż Miejska Miasta Krakowa,
5. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK,
6. Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie.